

коления, непредвзятого в вопросах религиозной традиции, места и роли церкви в общественной жизни.

**ВЫХАВАЎЧАЯ РОЛЯ ГІСТАРЫЧНЫХ ВЕДАЎ У
ПАДРЫХТОЎЦЫ СТУДЭНТАЎ ТЭХНІЧНЫХ ВЫШЭЙШЫХ
НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ**

Нікалаева І.Ў.

**УА "Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны
універсітэт"**

У абмеркаванні выхаваўчых магчымасцей сучасных вышэйшых навучальных устаноў асабліваю ўвагу патрэбна звярнуць на тэхнічныя ВНУ. Сюды прыходзяць вучыцца маладыя людзі, арыентаваныя на тэхніку і ўспрымаючыя свет праз прызму тэхнікі. У іх дамінуе невербальнае ўспрыняцце, яны лепш арыентуюцца ў схемах, табліцах і графіках. Змест і форма вучэбнай работы ў тэхнічных вышэйшых навучальных установах павінны быць зразумелымі тэхнічна арыентаванаму студэнту, а з другога боку, адпавядаць сучасным патрабаванням і мэтам вышэйшай адукацыі, накіраванай, у першую чаргу, на фарміраванне ўсебакова і гарманічна развітай асобы студэнта. Сапраўдны спецыяліст – гэта не толькі прафесіянал сваёй справы, але і творча актыўная асоба, чалавек высокай асабістай культуры, які валодае маральнымі якасцямі.

Сёння становіцца відавочным, што найбольш паспяхова неразрыўнасць працэсу навучання і выхавання забяспечваецца ў ходзе вывучэння менавіта сацыяльна-гуманітарных дысцыплін, у тым ліку і гісторыі Беларусі. На лекцыях і семінарскіх занятках паралельна з атрыманнем ведаў пра этнагенез беларусаў, станаўленне беларускай дзяржаўнасці, сацыяльна-эканамічны рух нашага грамадства ад мінулага да сучаснасці, яго палітычнае развіццё ідзе актыўны працэс выхавання грамадзянскасці і патрыятызму, фарміраванне маральных прынцыпаў і светапоглядных прыярытэтаў студэнтаў.

Гістарычная памяць садзейнічае наапаўненню станоўчага народнага вопыту. Аднак вывучаць гісторыю – гэта зусім не значыць запамінаць мінулае і пераказваць змест гістарычнага матэрыялу. Заняткі па гісторыі выклікаю дапамагчы студэнтам перажыць і асэнсаваць вялікія здзяйсненні былых часоў, выкарыстоўваць усё станоўчае, што было ў мінулым. Яшчэ Плутарх пісаў: "Гледзячы ў гісторыю, быццам у люстэрка, я імкнусь змяніць да лепшага асабістае жыццё і наладзіць яго па прыкладу тых, пра чые доблесці апавядаю..."

Як жа дамагчыся таго, каб студэнты не проста механічна запаміналі гістарычныя падзеі, але і крытычна падыходзілі да іх ацэнкі? Як не слепа ісці па слядах былых эпох, а творча засвойваць спадчыну продкаў? Як уздзейнічаць на думкі і пачуцці выхаванцаў?

Тут істотным з'яўляецца не толькі адбор выкладчыкамі герояў-патрыятычных сюжэтаў з гісторыі Беларусі і яркае маляванне вобразаў вялікіх гістарычных дзеячоў. Неабходна таксама даць студэнтам магчымасць самім "прымяраць на сябе" гістарычныя касцюмы, маскі, сітуацыі, гэта значыць, магчымасць самавыхавання. Адпаведна важнае значэнне набывае самастойная работа студэнтаў пад кіраўніцтвам выкладчыка, якая можа быць вельмі мнагаплановай пры вывучэнні гісторыі Беларусі. Гэта работа ў музеях, сустрэчы і размовы з дзеячамі культуры, палітыкамі і рэлігійнымі дзеячамі, далучэнне студэнтаў да навуковых даследаванняў, самастойнае вывучэнне пытанняў курса з падрыхтоўкай рэферата ці

Образовательная и воспитательная функция гуманитарных дисциплин дала. Асаблівую ўвагу неабходна ўдзяляць рабоце з гісторыка-дакументальным матэрыялам. Самастойная работа з гістарычнымі крыніцамі пад кіраўніцтвам выкладчыка з наступным іх абмеркаваннем – гэта адна з форм творчай дзейнасці студэнтаў, якая садзейнічае фарміраванню іх асабістага погляда на жыццё, на свет і змены, якія адбываюцца ў гэтым свеце.

Такім чынам, вялікая выхаваўчая роля гістарычных ведаў з'яўляецца бяспрэчнай, аднак нельга забываць і пра тое, што фарміраванне ўсебакова і гарманічна развітай асобы магчыма толькі пры ўмове ўзгодненасці педагагічных намаганняў выкладчыкаў усіх дысцыплін.

ФОРМИРОВАНИЕ ПРАВОВОЙ КУЛЬТУРЫ ЭКОНОМИСТА-МЕНЕДЖЕРА В ПРОЦЕССЕ УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Гуца Г. Н.

**Белорусский государственный
экономический университет, Бобруйский
филиал**

Формирование правового государства невозможно без воспитания правовой культуры человека. К тому же гражданственность и правосознание как социальные качества личности занимают значительное место в ее духовном мире. Именно поэтому в течение ряда лет нами исследуется проблема формирования правовой культуры студента средствами изучаемых дисциплин. Кроме того, формирование культуры прав человека у студентов мы рассматриваем как один из важнейших компонентов их профессиональной готовности.

Базовой дисциплиной, основной задачей которой является воспитание правовой культуры человека, мы считаем спецкурс «Права человека». Нами разработана программа данного курса – с учетом указанной воспитательной задачи. Система подготовки специалиста экономического профиля в области прав человека включает три основных, взаимосвязанные подсистемы: теоретическую, практическую и исследовательскую.

Теоретическая подготовка осуществляется при изучении всех тем спецкурса «Права человека», а также при прохождении ряда тем других юридических дисциплин. Практическая деятельность включает решение проблемных задач, имеющих профессиональную направленность, на семинарских занятиях по спецкурсу «Права человека», а также выполнение некоторых специальных заданий правового характера во время производственной практики. Исследовательская деятельность осуществляется в процессе написания тематических рефератов, курсовых и дипломных работ, рецензий и выполнения других видов работ в русле НИРС. Широко применяется система индивидуальных творческих заданий студентов, многие из которых ориентированы на изучение вопросов из области прав человека.

Формирование правовой культуры, прежде всего, включает в себя изучение теории в сфере правовых дисциплин, в том числе и прав человека. Одним из показателей уровня знаний студентов является успеваемость по правовым дисциплинам, правильность понимания законов и актов законодательства, которые проверяются в ходе учебных занятий, консультаций, экзаменов.

Однако знания нельзя рассматривать в отрыве от других элементов, составляющих правовую культуру будущего экономиста. Формальные знания, приобретенные в результате механического заучивания и запоминания услышанного с целью успешной сдачи экзамена еще не формируют правовую культуру. Она включает в себя те знания, которые превратились в устойчивые убеждения и стали ориентирами в деятельности и поведении личности.